Joint Protection & Shelter Sector meeting

23rd of February 2026

Spotkanie Sektorów ds. Zakwaterowania i Ochrony

23 luty 2026

RRP for Ukraine Situation

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

Agenda

1. Informacje koordynacyjne
2. Spec-ustawa: zmiany, ważne daty, informacje dotyczące wdrażania – Kasia, HNLAC/Sektor Ochrony, Paulina & Przemek/Sektor ds. Schronienia i Zakwaterowania.
3. AOB

1. Opening remarks
2. Update on legal and Special Act developments – Kasia, HNLAC/Protection Sector, Paulina & Przemek/Shelter Sector.
3. AOB

1. Informacje koordynacyjne

1. Opening remarks

2. Spec-ustawa: zmiany, ważne daty, informacje dotyczące wdrażania – Kasia, HNLAC/Sektor Ochrony, Paulina & Przemek/Sektor ds. Schronienia i Zakwaterowania.

2. Update on legal and Special Act developments – Kasia, HNLAC/Protection Sector, Paulina & Przemek/Shelter Sector.

Aktualne dane dotyczące populacji uchodźców z UKR

23 Feb 2026

Data on Persons of Concern:

Refugees from Ukraine **with Active PESEL UKR**

- 965,600 persons holding PESEL UKR as of 10 February 2026 – a decrease of 2,403 persons compared to 968,003 persons on 12 January 2026.
- Women constitute approximately 58%, and men approximately 42%, among PESEL UKR holders.
- Among all refugees from Ukraine holding PESEL UKR, **23% are men aged 18-62.**
- Since the beginning of the full-scale war in Ukraine, more than 2 million refugees have obtained PESEL UKR.

Dane liczbowe:

Uchodźcy z Ukrainy z **aktywnym PESEL UKR**

• 965 600 osób z PESEL UKR na dzień 10 lutego 2026 r. –spadek o 2 403 osoby w porównaniu z 968 003 osobami 12 stycznia 2026 r.
• Kobiety stanowią ok 58% a mężczyźni stanowią ok. 42%wśród posiadaczy PESEL UKR.
• Wśród wszystkich uchodźców z Ukrainy posiadających PESEL UKR **23 % to mężczyźni w wieku 18-62 lata.**

• Od początku pełnoskalowejwojny w Ukrainie ponad 2 mln uchodźców uzyskało PESEL UKR.

Kalendarium wydarzeń: Ustawa wygaszająca

23 Feb 2026

Legislation process:

On **23 December 2025, the draft Act phasing out the solutions resulting from the Act on Assistance to Ukrainian Citizens in Connection with the Armed Conflict on the Territory of that State, and amending certain other acts**, was submitted for public and interministerial consultations.

- On 12 January 2026, a consultation meeting with NGOs took place.
- On 20 January 2026, the draft was submitted to the Sejm, where it was adopted on 23 January.
- Subsequently, on 28 January 2026, the draft Act was adopted by the Senate without amendments.

- **On 19 February 2026, the President signed the Act.**

Prace ustawodawcze:

W dniu **23 grudnia 2025 r. projekt ustawy o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw** został przesłanydo konsultacji społecznychi międzyministerialnych.

- W dniu 12 stycznia 2026 r. odbyło się spotkanie konsultacyjne z NGOs
- W dniu 20 stycznia 2026 r. projekt wpłynął do Sejmu, gdzie został przyjęty w dniu 23 stycznia.
- Następnie w dniu 28 stycznia 2026 r. projekt ustawy został przyjęty przez Senat bez poprawek.

- **W dniu 19 lutego 2026 r.Prezydent podpisał ustawę.**

Ramy ochrony czasowej

23 Feb 2026

Temporary Protection Framework:

The Act introduces an explicit **statutory definition of a beneficiary of temporary protection,** understood as a foreign national belonging to a group of displaced persons **specified in a decision of the Council of the European Union.** Unlike the original Special Act, the new legislation does not autonomously determine the duration of lawful stay for beneficiaries of temporary protection. **Instead, the applicability of domestic provisions is directly linked to the period of validity of the relevant Council Decision.**

The provisions of the Special Act will be phased out gradually, while regulations concerning temporary protection will be incorporated into the Act on Granting Protection to Foreigners.

Continued applicability of temporary protection in cases of legal entry:

The Act explicitly maintains the possibility of benefiting from temporary protection provided that the foreign national's entry into the territory of the Republic of Poland was **lawful.** This approach diverges from the rules governing access to international protection (asylum procedures), where lawful entry is not a prerequisite for seeking protection.

Ramy ochrony czasowej:

Ustawa wprowadza wyraźną **ustawową definicję beneficjenta ochrony czasowej,** rozumianego jako cudzoziemiec należący do grupy osób wysiedlonych **określonej w decyzji Rady Unii Europejskiej.** W przeciwieństwie do pierwotnej Specustawy, nowe przepisy nie określają autonomicznie okresu legalnego pobytu beneficjentów ochrony czasowej. **Zamiast tego stosowanie przepisów krajowych jest bezpośrednio powiązane z okresem obowiązywania właściwej decyzji Rady.**

Przepisy Specustawy będą stopniowo wygaszane, natomiast regulacje dotyczące ochrony czasowej zostaną włączone do ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony.

Dalsze stosowanie ochrony czasowej w przypadku legalnego wjazdu:

Ustawa wyraźnie utrzymuje możliwość korzystania z ochrony czasowej pod warunkiem, że wjazd cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej był **legalny.** Rozwiązanie to odbiega od zasad dostępu do ochrony międzynarodowej (postępowania azylowego), w których legalny wjazd nie stanowi warunku ubiegania się o ochronę.

Identyfikacja i rejestracja (PESEL UKR, Diia.pl)

23 Feb 2026

Identification and Registration

The PESEL UKR number and Diia.pl system are retained and **will replace paper certificates previously issued by the Office for Foreigners (UdSC)**. PESEL UKR will be assigned to **all foreign nationals eligible for temporary protection, and no longer exclusively to Ukrainian citizens.**

Foreign nationals who obtained PESEL UKR solely on the basis of a declaration (without a valid travel document or photo identification) must present **a valid travel document by 31 August 2026.** Failure to do so will result in the loss of UKR status and the legal basis for stay.

Applications for PESEL UKR must be submitted within 30 days of entry into Poland. The deadline is instructive (non-peremptory).

The Act introduces a legal basis allowing the Border Guard to admit a foreign national without documents if the person declares intention to benefit from temporary protection. PESEL UKR must then be obtained within 30 days.

Data on Persons of Concern:

Numer PESEL UKR oraz system Diia.pl zostają utrzymane i **zastąpią papierowe zaświadczenia wydawane dotychczas przez Urząd do Spraw Cudzoziemców (UdSC).** PESEL UKR będzie nadawany **wszystkim cudzoziemcom uprawnionym do ochrony czasowej, a nie wyłącznie obywatelom Ukrainy.**

Cudzoziemcy, którzy uzyskali PESEL UKR wyłącznie na podstawie oświadczenia (bez ważnego dokumentu podróży lub dokumentu ze zdjęciem potwierdzającego tożsamość), są zobowiązani do **przedłożenia ważnego dokumentu podróży do dnia 31 sierpnia 2026 r.** Niedopełnienie tego obowiązku skutkować będzie utratą statusu UKR oraz podstawy legalnego pobytu.

Wniosek o nadanie numeru PESEL UKR należy złożyć w terminie 30 dni od wjazdu do Polski. Termin ten ma charakter instrukcyjny (niezawity).

Ustawa wprowadza również podstawę prawną umożliwiającą Straży Granicznej wpuszczenie cudzoziemca bez dokumentów, jeżeli zadeklaruje on zamiar skorzystania z ochrony czasowej. W takim przypadku numer PESEL UKR musi zostać uzyskany w terminie 30 dni.

Ośrodki zbiorowego zakwaterowania (OZZ)

23 Feb 2026

Reception centers:

The minister competent for internal affairs may provide accommodation and meals in reception centres **for up to 60 days from arrival, and not exceeding 12 months from 24 February 2022.**

After 60 days, assistance is limited to vulnerable groups:

·Persons with disability certificates or carers not receiving caregiver allowance.
·Persons of retirement age (60 women, 65 men) without pension, employment or adult descendants in Poland.
·Pregnant women or carers of children up to 12 months.
·Persons from institutional foster care.
·Persons discharged from hospitalisation financed by NFZ (min. 7 days).

As an alternative to residence in reception centres, the Act provides for cash or in-kind benefits for persons residing outside OZZ facilities.

Ośrodki zbiorowego zakwaterowania:

Minister właściwy do spraw wewnętrznych może zapewnić zakwaterowanie i wyżywienie w ośrodkach recepcyjnych przez okres **do 60 dni od dnia przyjazdu do Polski, jednak nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 r.**

Po upływie 60 dni pomoc przysługuje wyłącznie osobom należącym do grup wrażliwych:

- osobom posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności lub ich opiekunom niepobierającym świadczenia opiekuńczego;
- osobom w wieku emerytalnym (60 lat kobiety, 65 lat mężczyźni), niepobierającym emerytury, nieaktywnym zawodowo i niemającym pełnoletnich zstępnych w Polsce;
- kobietom w ciąży lub osobom sprawującym opiekę nad dzieckiem do 12. miesiąca życia;
- osobom pochodzącym z instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- osobom wypisanym ze szpitala po hospitalizacji finansowanej przez NFZ (co najmniej 7 dni).

Alternatywnie wobec pobytu w OZZ ustawa przewiduje możliwość przyznania świadczeń pieniężnych lub rzeczowych osobom przebywającym poza ośrodkami.

Dostęp do opieki zdrowotnej

23 Feb 2026

Access to healthcare:

UKR holders are entitled to free healthcare if they:

·Are victims of torture or rape (certificate from Office for Foreigners required).
·Are minors (under 18).
·**Hold certificate confirming residence in reception centre.**
·Are pregnant, in childbirth, or postpartum.

Regardless of the above, beneficiaries in sudden serious health threat are entitled to **immediate necessary healthcare (life saving).**

Dostęp do opieki zdrowotnej:

Osoby posiadające status UKR są uprawnione do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej, jeżeli:

- są ofiarami tortur lub gwałtu (wymagane zaświadczenie z Urzędu do Spraw Cudzoziemców);
- są małoletnie (do ukończenia 18. roku życia);
- **posiadają zaświadczenie potwierdzające pobyt w ośrodku recepcyjnym;**
- są w ciąży, w trakcie porodu lub w okresie połogu.

Niezależnie od powyższego, beneficjenci ochrony czasowej znajdujący się w stanie nagłego **zagrożenia zdrowia mają prawo do niezwłocznych świadczeń zdrowotnych w niezbędnym zakresie.**

Świadczenia rodzinne - 800+

23 Feb 2026

Family benefits - 800 +

The 800+ child benefit scheme remains **formally unchanged but introduces a new condition requiring the caregiver to demonstrate professional activity** (broadly defined, including social insurance coverage).

Applications under revised criteria may be submitted from **1 February 2026.**

Świadczenia rodzinne – 800+:

Program świadczenia wychowawczego 800+ pozostaje formalnie bez zmian, jednak wprowadza nowy warunek zobowiązujący opiekuna do wykazania aktywności zawodowej (rozumianej szeroko, w tym podlegania ubezpieczeniom społecznym).

Wnioski według zmienionych kryteriów mogą być składane **od 1 lutego 2026 r.**

Dostęp do pomocy społecznej

Article 26 of the Special Act has been repealed. Beneficiaries now access only basic social assistance: shelter, meals, essential clothing, and targeted allowance (**access is equal to that of persons benefiting from permit on humanitarian grounds or tolerated stay**).

Dostęp do pomocy społecznej

Art. 26 Specustawy został uchylony. Beneficjenci mają obecnie dostęp wyłącznie do podstawowych form pomocy społecznej: schronienia, posiłków, niezbędnej odzieży oraz zasiłku celowego (**tak jak osoby korzystające ze zgody ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany**)

•Prawo do świadczeń: wychowawczego 800+, „aktywnie w żłobku", „Dobry start", rodzinnych na zasadach i w trybie określonym w odpowiednich ustawach.

Legalizacja pobytu i polityka powrotowa

23 Feb 2026

Legalisation of Stay and Return Policy

The Act preserves possibility of legalisation through temporary residence permits (employment, highly qualified work, economic activity, family reunification, stay with Polish citizen). **Processing deadline extended to 180 days.**

Special one-year residence permit (Art. 42a) repealed.

UdSC may refuse or withdraw temporary protection on security/public order grounds. No appeal guaranteed.

Beneficiaries must leave Poland within 30 days after expiry/withdrawal unless legalised under another basis.

Legalizacja pobytu i polityka powrotowa:

Ustawa zachowuje możliwość legalizacji pobytu poprzez uzyskanie zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z pracą, pracą wysoko wykwalifikowaną, prowadzeniem działalności gospodarczej, łączeniem rodzin lub pobytem z obywatelem polskim). **Termin rozpatrywania wniosków został wydłużony do 180 dni.**

Specjalne roczne zezwolenie na pobyt (art. 42a) zostało uchylone.

UdSC może odmówić udzielenia ochrony czasowej lub ją cofnąć ze względów bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego. Nie przewidziano gwarantowanego środka odwoławczego.

Beneficjenci są zobowiązani do opuszczenia terytorium Polski w terminie 30 dni od wygaśnięcia lub cofnięcia ochrony, chyba że ich pobyt został zalegalizowany na innej podstawie.

Legalizacja pobytu i polityka powrotowa

23 Feb 2026

Legalisation of Stay and Return Policy

Legality of stay of Ukrainian citizens without UKR extended until **4 March 2027, but simplified labour access not extended.**

Procedural deadline suspension in residence cases extended until 4 March 2027; asylum suspension expires 4 March 2026.

Repeal of Article 42b enables return (deportation) decisions under general grounds from 4 March 2026.

Suspension of asylum:

Maximum suspension extended from **60 to 120 days (Art. 33a).**

Legalizacja pobytu i polityka powrotowa:

Legalność pobytu obywateli Ukrainy bez statusu UKR została przedłużona do **4 marca 2027 r., jednak uproszczony dostęp do rynku pracy nie został przedłużony.**

Zawieszenie biegu terminów procesowych w sprawach pobytowych przedłużono do 4 marca 2027 r., natomiast zawieszenie w postępowaniach azylowych wygaśnie 4 marca 2026 r.

Uchylenie art. 42b umożliwia wydawanie decyzji o zobowiązaniu do powrotu (deportacji) na zasadach ogólnych od 4 marca 2026 r.

Zawieszenie postępowań azylowych:

Maksymalny okres zawieszenia został wydłużony **z 60 do 120 dni (art. 33a).**

Dynamika sytuacji w OZZ – styczeń // / Current situation in Collective Centers – January

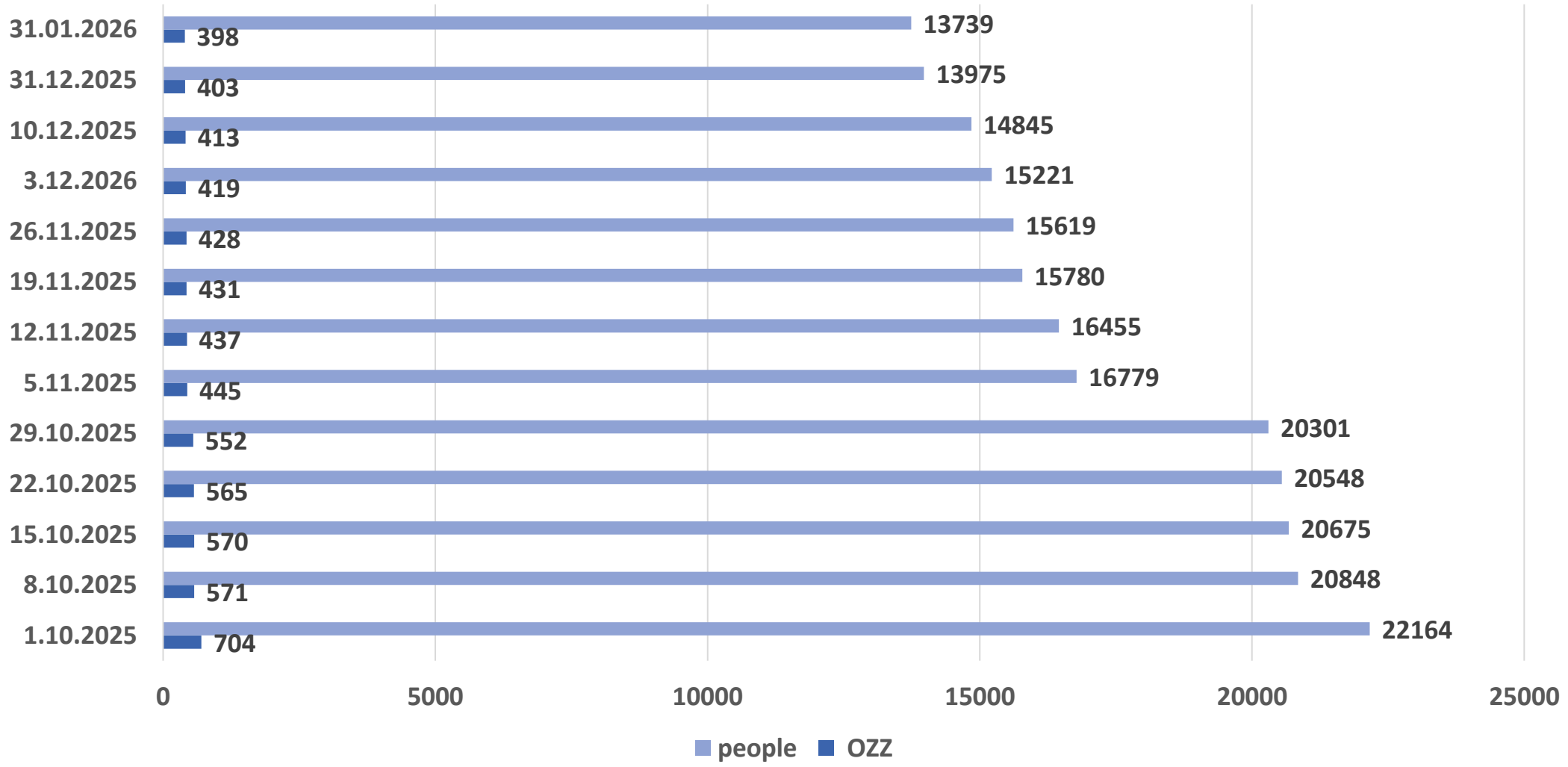

Regional Refugee Response
for the Ukraine Situation

Dynamika sytuacji w OZZ – styczeń // / Current situation in Collective Centers – January

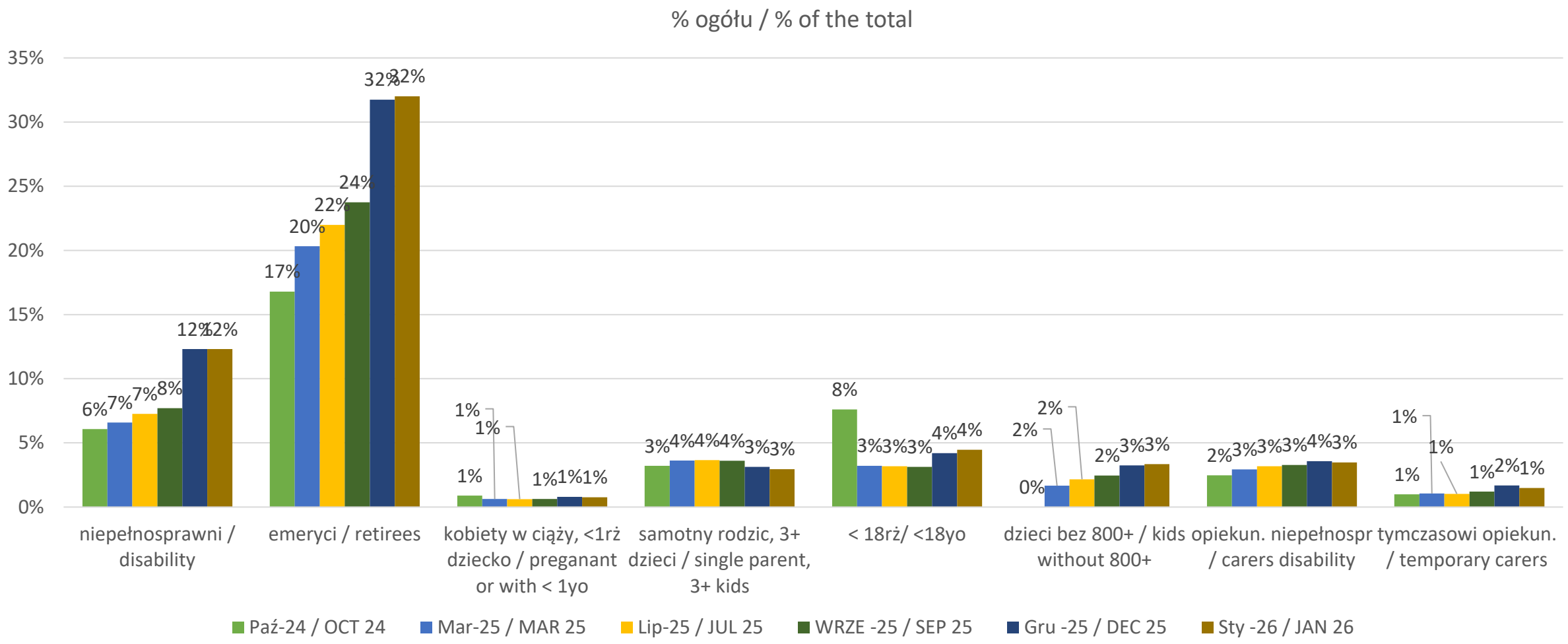

Regional Refugee Response for the Ukraine Situation

Projekt ustawy o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych ustaw.

Zmiany dotyczące zakwaterowania

- Zmiany wprowadzone są w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. **o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** (Dz. U. z 2025 r. poz. 223, 389, 619, 621 i 1794).

Art. 112 (art. 4 głosowanej ustawy o wygaszeniu) wprowadza następujące rozwiązania:

- Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji moze zapewnić **pobyt i wyżywienie do 60 dni od pierwszego wjazdu i nie dłużej niż przez 12 miesięcy** od pierwszego dnia zdarzenia, które było podstawą wydania decyzji RUE
  - W OZZ lub,
  - Wypłatę świadczenia na pokrycie kosztów zakwaterowania we własnym zakresie (oraz określa jego wysokość w drodze rozporządzenia)
- Punkty recepcyjne
- Transport związany z zakwaterowaniem lub opieką medyczną
- Inne działania

Zmiany dotyczące zakwaterowania - CD

Art. 112 (art. 4 głosowanej ustawy o wygaszeniu) wprowadza następujące rozwiązania:

- **Minister właściwy ds. zabezpieczenia społecznego** może zapewnić beneficjentowi ochrony czasowej ze statusem UKR **zakwaterowanie w OZZ z wyżywieniem** o ile należy do grupy wrażliwej oraz nie jest w stanie samodzielnie zapewnić sobie zakwaterowania. Środki na ten cel mogą pochodzić z UE.

Grupy wrażliwe:

- **Osoby niepełnosprawne** z orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, lub orzeczenie równoważne, lub jest opiekunowie którzy nie pobierają świadczenia pielęgnacyjnego.
- **Osoba która ukończyła: 60(kobiety)/65(mężczyźni) r.**ż., nie pobiera polskiego świadczenia emerytalnego, nie pracuje i nie posiada na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pełnoletnich zstępnych, którzy podlegają obowiązkowi alimentacyjnemu.
- **Kobieta w ciąży lub osoba wychowująca dziecko do 12. miesiąca** życia wraz z tym dzieckiem.
- Osoby z **zagranicznej instytucjonalnej pieczy zastępczej**
- **osoby bezpośrednio po hospitalizacji** finansowanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia, trwającej przynajmniej 7 dni, nie dłużej niż do ustania przyczyny będącej powodem hospitalizacji.

Zmiany dotyczące zakwaterowania - CD

Art. 112 (art. 4 głosowanej ustawy o wygaszeniu) wprowadza następujące rozwiązania:

- **Prawo do przebywania w OZZ** zapewnionego zarówno przez Ministra Spraw Wewnętrznych jak i właściwego do zabezpieczeń społecznych mają także **osoby które odniosły obrażenia w wyniku działań wojennych i zostały przetransportowane na terytorium RP w celu udzielenia pomocy medycznej**.
- Jednostki samorządu terytorialnego mogą zapewnić pomoc beneficjentom ochrony tymczasowej z własnej inicjatywy
- Prawo zamówień publicznych nie jest stosowane przy zapewnianiu zakwaterowania
- Minister właściwy do Spraw Wewnętrznych jak i właściwy do zabezpieczeń społecznych mogą zlecić **realizację zadań wynikających z zapewnienia zakwaterowania organizacjom pozarządowym**, podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338) oraz związkom zawodowym. W tym wypadku wojewoda wydaje polecenie zawierające szczegółowy zakres, osoby uprawnione do korzystania z pomocy itd.
- **Wojewodowie są organem kontrolującym OZZ**
- Zasady dotyczące aspektów technicznych budynków przeznaczonych na OZZ nie zmieniają się.

INNE istotne zmiany

Art. 112c.:

- Osoby objęte ochroną czasową, którzy posiadają PESEL UKR oraz byli ofiarami tortur, gwałtu lub nie ukończyli 18. roku życia, lub **którzy posiadają zaświadczenie o zamieszkiwaniu w ośrodku zbiorowego zakwaterowania**, a także kobiety w okresie ciąży, porodu lub połogu są uprawnieni do świadczeń opieki zdrowotnej, z wyłączeniem leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacji uzdrowiskowej, leczenia niepłodności, zabiegów endoprotezoplastyki i usunięcia zaćmy oraz podania produktów leczniczych wydawanych świadczeniobiorcom w ramach programów polityki zdrowotnej ministra właściwego do spraw zdrowia.
- **Świadczenia zdrowotne, oraz zabiegi endoprotezoplastyki** przysługują także osobom, które odniosły obrażenia w wyniku działań wojennych.

3. AOB

3. INNE

Next Shelter Sector meeting – 25th March, 2:00pm

Następne spotkanie sektora – 25 marca, 14:00